Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 253. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ГРУДНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 4, 1980 No. 253 VOL. LXXXVII.

ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ ВІДБУЛИ СВОЇ З'ЇЗДИ

ПОР. ЛЕВ ФУТАЛА І МҐР УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ ОЧОЛИЛИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ню Йорк, Н.Й. — В кінці минулого тижня, 29 і 30-го листопада ц.р., тут в Українському Народному Домі і паралельно в Домі Організацій Українського Визвольного Фронту відбули свої З'їзди Організація Оборони Чотирьох Свобід України і Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, які, крім обширної дводенної програми, обрали на трирічну каденцію нові керівні органи, що їх очолюватимуть пор. Лев Футала (ООЧСУ) і мґр Уляна Целевич (ОЖ-ОЧСУ). Довголітнього члена ГУ і кількаразового голову ООЧСУ ред. Ігната Білинського обрано почесним головою цієї організації.

З'їзди проходили під кутом допомоги воюючій Україні, а зокрема тим членам руху спротиву, які несуть на собі головний тягар боротьби в невідрадних умовинах посиленого терору комуно-московських імперіялістів. Програмову доповідь на спільній пленарній сесії виголосив у неділю, 30-го листопада, голова Проводу ОУН і АБН Ярослав Стецько, який зробив глибоку аналізу зовнішньої політики з окремим врахуванням подій в Україні і Польщі, які, на його думку, вказують на загнивання большевицької системи і її цілковитого розкладу вже в недалекому майбутньому.

Нові керівні органи

Крім пор. Л. Футала до складу Президії ГУ, на внесок Номінаційної комісії під головуванням Ярослава Загородного, були обрані: д-р А. Лозинський, мгр У. Целевич, В. Мазур, проф. С. Вожаківський — заступники голови, мгр Є. Гановський — генеральний секретар, мгр Л. Кокодинський — фін. референт. Членами Управи без визначених функцій були обрані: Я. Загородний, М. Ковальчин, Б. Мороз, М. Грицковян, ред. І. Длябога, інж. Є. Івашків, інж. М. Семанишин, ред. В. Левенець, д-р М. Кушнір, В. Костик, А. Соколик, М. Сидор і д-р М. Бих. До Контрольної комісії увійшли: мгр І. Винник, М. Зацухний, М. Кавка, Л. Кусяка, В. Лісович, і заступники: Н. Басняк і Т. Мельник, а до Товариського суду: мгр Я. Рак — голова, д-р М. Климишин, д-р Я. Бернадин, д-р О. Соколишин, мгр І. Базарко — члени і заступники: П. Шагай і Г. Цебрій.

До нової ГУ ОЖ ОЧСУ, крім вже згаданої мґр У. Целевич увійшли: М. Нестерчук, Л. Сілецька, Д. Процик — заступники голови, А. Ґелетей, М. Лозинська — протоколярна і кореспонденційна секретарки; З. Матла-Рихтицька і Даша Процик — англомовні; А. Давиденко, С. Куліш, М. Ласовська-Крук, С. Бернадин — пресова референтура; М. Твардовська, М. Василик — фін. референтура; С. Радіо, А. Гарас, Л. Балабан, М. Бучинська — орг. референтура; Д. Стапаняк, Л. Лозинська-Кий, Ю. Копчинська, З. Рихтицька, Анна Вох — реф. зовнішніх зв'язків; С. Бернадин — зв'язкова до СФУЖО; Л. Лозинська-Кий, А. Вох, М. Свідерська — реф. молодого членства; О. Гентіш, Т. Ґанушевська, І. Кононів — культ-освітня референтура; Ол. Грицковян — архів; Марія Кульчицька, Д. Кульчицька, Ю. Копчинська — реф. суспільної опіки; М. Стельмах, С. Наум, І. Ковальчин, О. Федак, Л. Ґоя-

(Закінґення на стор. 3)

Відбулися звичайні загальні збори УСЦАК

Торонто, Онт. (О. Твардовський). — В п'ятницю і суботу, в днях 28-29 листопада ц.р., відбулися тут, у приміщенні „Пляза Готелю", чергові звичайні загальні збори Української Спортової Централі Америки і Канади, в яких взяли участь коло 20-ти управнених делеґатів з українських спортових осередків Америки і Канади. Збори відкрив уступаючий голова Р. Куціль, який привітав учасників, подав порядок дводенних сесій, що їх збори прийняли з деякими змінами, та перевів вибір президії, яка ділово керувала нарадами, в складі: інж. Р. Ракочий — голова, Ірка Гумінілович і Христина Желтвай — секретарі.

Згідно з прийнятим порядком на першій сесії — в п'ятницю 28-го — присутні вислухали вичерпні звіти членів екзекутиви, ланкових і комісій — статутової, Вільної Олімпіяди і видавничої. Звітували: М. Стебельський — заступник голови і голова Делеґатури — Схід; О. Желтвай — організаційний і голова комісії Вільної Олімпіяди; Я. Козак — ланковий копаного м'яча; Б. Сушко — легка атлетика; Ю. Гумінілович — відбиванка; інж. Р. Ракочий — теніс; І. Чума — лещетарство; Б. Назарко — усно про шахи (окремо відчитано листа одного з ланкових шахів д-ра О. Поповича), відчитано теж звіти неприсутніх ланкових: д-ра Р. Слижа — плавання, і Ю. Храневича — настільного тенісу. Останнім звітував голова Р. Куціль.

Згідно з цими звітами, в останніх двох роках продовжувалися річні першенства: відбиванки, тенісу, плавання, настільного тенісу, лещатарства; в 1979 році відбувся шаховий турнір; в 1980 році відновлено юнацькі першенства копаного м'яча; в 1979 році — легкоатлетичні змагання. У великій більшості цих турнірів брало участь значне число змагунів чи дружин, що змагалися на вищому технічному рівні, здобуваючи нові рекоди.

В 1980 році усі спортові імпрези проходили в рамцях ювілейних святкувань УСЦАК, які завершено ювілейним бенкетом на Союзівці, де відбулося відзначення найбільш заслужених для УСЦАК діячів і мистецька й розвагова точки.

В липні ц.р. комісія УСЦАК Вільної Олімпіяди зорганізувала Збірну українців, що в кінцевому показнику здобутих точок і медалів зайняла друге місце та разом з балтійськими репрезентантами в Міжнаціональному Комітеті Вільної Олімпіяди перевела спортову програму. Підготовано і ще перед закінченням ювілейного року вийде з друку скромне ювілейне видання.

Зваживши на різнорідні труднощі, що їх мають у сучасності всі наші організації — далекі простори, брак фінансових засобів та інше, — подані факти діяльности і навіть успіхів підтверджують живучість ідей фізичного виховання і спорту серед української молоді та жертвенність теперішніх діячів УСЦАК, що віддано й безкорисно працювали для добра і слави українського спорту в ЗСА і Канаді.

Досить обширна і ділова дискусія над поданими звітами вповні це підтвердила. Проте ряд дискутантів не без підстав висловлював журбу за долю тієї української молоді, що не бере участи в організованому

(Продовження на ст. 4)

Між Сирією та Йорданом наступає відпруження

Дамаск, Сирія. — Сирійський уряд заявив, що відтягне свої війська з йорданської границі, якщо уряд Йорданії визнає Палестинську Визвольну Організацію єдиним повноправним представником арабів у Палестині та розв'яже вишкільні табори Мусульманського Братерства на своїй території і припинить допомогу йому.

Вслід за тим для підкреслення доброї волі сирійський уряд мав відтягнути деякі свої частини з над йорданської границі, чого ще одначе не потвердили невтральні джерела.

Князь Абдулла, брат короля Халіда із Савдійської Арабії, відбув поїздку до Дамаску на доручення короля в ролі посередника між Сирією і Йорданією, щоб не допустити до чергового збройного конфлікту між ісламськими народами, а в цьому випадку ще й між двома арабськими країнами. Власне він привіз ті вимоги Сирії до Амману, які зформульовані в 21-ій точці. В Аммані князь Абдулла, як подають деякі джерела, мав успіх й переконав короля Йорданії Гусейна, щоб той вимоги Сирії прийняв.

Досі ще не стверджено ролі, яку відіграв у такому розвитку подій віцепрезидент СССР, Васілій Кузнєцов, який прибув до Сирії на чолі совєтської делеґації. Формальним завданням тієї делеґації було „урочисте вручення договору про приязнь і співпрацю" між Сирією і СССР, що його недавно підписали в Москві президент Сирії Гафез аль-Ассад та генеральний секретар КПСС і президент СССР Леонід Брежнєв. У наслідом підписання того договору Сирія формально ввійшла в склад держав — совєтських сателітів і тому на рішення аль-Ассада і його уряду думка Москви матиме рішальний вплив.

Губ. Бирн проголосить „Тиждень людських прав" в Ню Джерзі

Трентон, Н. Дж. — Стейтовий асемблімен Реймонд Джей Лесняк з 21-го виборчого дистрикту в Елізабет, інформує, що завдяки його заходам губернатор Бриндан Бирн погодився проголосити у стейті Ню Джерзі „Тиждень людських прав".

Церемонія проголошення відбудеться в Трентоні в середу 10-го грудня ц.р., о год. 12-ій дня. Українські громадяни повинні взяти участь у цьому проголошенні, — закликає Р. Лесьняк. Ближчі інформації можна отримати в бюрі асемблімена Лесняка, телефонуючи на число (201) 351-3165, або до Йосипа Лисогора (201) 232-5304.

У світі

ІНДІЙСЬКА ГАЗЕТА „Індієн Експрес" опублікувала інформацію, що поліція в стейті Бігар осліпила принаймні 30 людей, які були заарештовані. Урядові чинники зарядили негайне слідство, яке потвердило ту інформацію. Приватний лікар, якого держава вислала до центральної тюрми Хагальпур, двісті миль від Калькутти, ствердив, що поліція при допомозі в'язничних лікарів у часі переслухань закроплювала очі в'язням, від чого в'язні повністю назавжди втратили зір. Закроплювали очі кислотою тільки тим в'язням, які не хотіли признаватися у злочинах, закидуваних їм поліцією. Після викриття того неймовірного своєю брутальністю й нелюдяністю злочину відбулася велика дебата в парляменті. Прем'єр Індіра Ґанді висловила свою глибоку турботу, що індійська людина може так низько упасти й доконувати аж таких нелюдських злочинів. Держава виплатила осліпленим по 2,000 відшкодування, а 14 поліцистів поставлено під суд.

ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКИЙ УРЯД повідомив, що його служба безпеки вбила двох терористів, які намагалися зі зброєю перейти крдон з Північної до Південної Кореї. Третій утік назад на терен Північної кореї. Крім цього, урядово повідомлено, що недалеко острову Намгає дійшло до перестрілки з підозрілим судном, яке опісля виявилося власністю Північної Кореї. Після того, як команда цього судна, яке було на територіяльних водах Південної Кореї, відмовилася піддатися, його затоплено. Зібрані матеріяли вказували на те, що залога того судна займалася шпигунством і перекиданням агентів на терени Південної Кореї.

ГЕЛЬСІНКСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ в Мадриді щораз більше деґенерується в двобої між різними дебатуючими, типові для деяких міжнародних конференцій, які Совєтський Союз намагається вжити для своїх пропагандивних форумів. Минулого тижня виступали окремі делегати Альжиру, Марокко, Ізраїля й Тунісу, хоч їхні країни Гельсінкських кінцевих ухвал не підписували і до тої конференції ніякого відношення не мали. Допущення тих делеґатів були тільки вступним трюком для запрошення з подібним виступом представника Палестинської Визвольної Організації. Одначе, представник ЗСА категорично спротивився і пропозицію Москви та її сателітів, щоб делеґат ПВО виступав „як єдиний легальний репрезентант палестинського народу" відкинено.

У РЕСПУБЛІЦІ САН САЛЬВАДОР терор прибирає щораз ширші розміри. Після схоплення більшої групи людей у приміщеннях Єзуїтів в місті Сальвадор знайдено шість убитих з-поміж тієї групи, а місце перебування 23-ох — невідоме. Вслід за тим невідомі терористи вбили католицького священника в місцевості Ольокуїльта, що положена недалеко від столиці. Схоплення групи людей в приміщеннях Єзуїтів загально уважають ділом правих терористів, а вбивство священика — відплатною акцією лівих. Військо і поліція зміцнили свої патрулі по містах і селах Сан Сальвадор, побоюючись дальших виступів терористів. Тим більше, що серед шести убитих є чолові лідери лівих угруповань, і ліві терористи заповіли більші відплатні акції за них.

В ПІВДЕННІЙ АРАБІЇ вже від якогось часу переводжено різні заходи для перебудови всього суспільства, в якому багато без праці, неписьменних, взагалі безпритульних. Держава приготувала й опублікувала пляни, які починають реформи від основних змін в організації уряду й парляменту, а закінчують опікою над окремими людьми. Заходи в цьому напрямку уряд поширює й тепер одного з головних міністрів, шейха Ахмеда Закі Ямані, призначено головою плянувальної комісії, що має наглядати над реформами в державній системі.

Зміцнюють допомогу

Люксембург, Люксембург. — Важке господарське положення в Польщі, до якого довели варшавський уряд і комуністична диктатура, небезпека голоду цією зимою, брак опалу під час зимових холодів у країні, яка завжди експортувала вугілля, — непокоять не лише сусідів Польщі, але й інші країни в світі. Бо можуть вони викликати широкі суспільні ферменти не лише в Польщі, але і в інших сателітних державах, що їх Москва готова придушити силою. Щоб запобігти тому, країни Европейського Спільного Ринку вирішили розпочати широку акцію допомоги.

У Люксембурзі відбулася конференція країн спільного ринку, в якій брали участь прем'єри урядів. Крім згаданих справ, пов'язаних із теперішньою господарською ситуацією в Европі, яка входить в етап господарського застою, конференція присвятила особливу увагу двом надзвичайним і непередбаченим питанням: відбудові Італії після катастрофального землетрусу й господарській кризі в Польщі, яка може закінчитися катастрофою. Прем'єр італійського уряду Арнальдо Форляні поінформував, що кошти відбудови зруйнованих районів Італії виноситимуть коло 12 більйонів долярів. Країни спільного ринку вирішили допомогти Італії у запланованій відбудові. В справі Польщі всі учасники нарад висловилися з глибоким стурбуванням.

Перед конференцією було формальне прохання представників польського уряду допомогти якнайскорше харчами. Учасники конференції однодушно вирішили таку допомогу безпроволочно дати. На внесок канцлера Західньої Німеччини Гельмута Шмідта вирішено негайно передати до диспозиції польським чинникам 20,000 тонн масла й 40,000 воловини, щоб задоволити найпекучіші потреби. Про дальші заходи буде вирішено вслід за тим. Достави ці будуть доконані на кредит, без будь-яких готівкових заплат, а загальна ціна буде знижена від 10 до 30 відсотків ринкової ціни. Якщо з боку польських чинників буде зголошене в часі критичного періоду запотребування на якісь інші, крім харчових, товари, рішено негайно це розглянути.

Крім господарських справ, винесено також деякі політичні рішення, а інші можуть ще наступити. Між іншим, вирішено припинити всі дотеперішні заходи західньоевропейських країн в посередничанні в конфліктах на Близькому Сході, а зокрема в ізраїльсько-арабському конфлікті, чого перед тим настирливо домагалася Франція.

ВИСТАВКА РЕМА БАГАУТДИНА

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 7-го грудня ц.р., о год. 1-ій по полудні тут в Ґалерії ОМУА при 136 Друга авеню відбудеться відкриття виставки образів мистця Рема Багаутдина. Виставка буде відкрита в будні від 6-8 вечора, суботи й неділі від 1-8 вечора і триватиме до 14-го грудня включно.

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ

Сиракюз, Н. Й. — Пластова молодь Станиці Сиракюз-Ютика влаштовує в неділю, 14-го грудня ц.р. у годинах від 8-1 і від 3-5 по полудні в церковній залі Різдвяний ярмарок, на якому можна буде придбати різнородні речі потрібні для Різдвяних свят.

ЗСА ОСТЕРІГАЮТЬ СССР ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ В ПОЛЬЩІ

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА У СТАНІ ПОГОТІВЛЯ

Варшава, Польща. — Державний секретар Уряду З'єднаних Стейтів Америки Едмунд Маскі перестеріг формально Совєтський Союз і його сателітів, які входять до т. зв. Варшавського Пакту, що військова інтервенція у Польщі може мати далекойдучі наслідки у відносинах між ЗСА і комуністичними державами, зокрема Совєтським Союзом.

Пресовий секретар Білого Дому Джоді Повелл заявив кореспондентам, що президент Джіммі Картер поінформував президента-електа Роналда Реґена про всі подробиці пов'язані з подіями в Польщі і про те, що Уряд вислав безпосередню пересторогу Москві.

Вміжчасі події в Польщі набирають драматичного обороту. У висліді триденних нарад Політбюра польської Комуністичної партії там пороблено цілий ряд пересунень серед лідерів, викинено чотирьох членів Політбюра, а на їх місце найменовано інших, як також првернено у правах ген. Мєчислава Мочара, колишнього міністра внутрішніх справ в уряді Владислава Ґомулки і відомого антисіоніста, політика якого змусила принаймі 30,000 жидів покинути проти їхньої волі комуністичну Польщу і шукати притулку в інших державах на Заході.

Усунені з Політбюра це: Владислав Кручек — віцепрезидент, який був членом Політбюра від 1968 року; ген. Станіслав Ковальчик — колишній міністер внутрішніх справ і близький приятель Едварда Ґерека; Альойзи Каркошка — який останньо був шефом Компартії у Варшаві і Анджей Верблян — партійний ідеолог. Також остаточно усунено з Політбюра колишнього шефа Едварда Ґерека. Політичні спотерігачі сподіваються, що „полетять" також голови ще інших членів Компартії, а на їх місце прийдуть інші люди.

Перший заступник польської Комуністичної партії Станіслав Каня, виступаючи на нарадах Політбюра заявив, що уряд намагатиметься полагодити спори між урядом і вільною робітничою профспілкою „Солідарносьць", але рівночасно заповів безпощадну боротьбу з тими елементами, які „пов'язавшись з антикомуністичними центрами на Заході, працюють в напрямі повалення соціялістичної системи в Польщі". Каня признався, що обидві сторони — уряд і профспілка все ще не змогли договоритись про певні речі і що робітники, а також урядова делеґація поробила в минулому чимало помилок, які сьогодні дають про себе знати.

Політичні спостерігачі звертають увагу, що це перший раз офіційний речник Компартії намагався пов'язати незалежну профспілку з „ворожими силами" за кордоном, яких він називав „клясовими ворогами і контрреволюціонерами". В минулому тільки дві комуністичні держави, а саме, Чехо-Словаччина і Східня Німеччина пов'язували діяльність опозиційних груп із „закордонними центрами" користуючись, як кажуть деякі аналітики, способом совєтської пропаганди, яка часто цю „пов'язаність" накидає дисидентам чи рухам спротиву в поодиноких республіках.

Центральний Комітет польської Комуністичної партії мабуть поробить певні зміни на керівних становищах, щоб обмежити до мінімуму евентуальні зудари між двома фракціями в Компартії, консервативне крило якої домагається твердої постави партії і уряду супроти „ребеліянтів" з вільної профспілки „Солідарносьць".

Вміжчасі, як інформують американські пресові агентства 2-го грудня ц.р., в Москві поширюються інформації про концентрацію совєтських військових частин в прикарпатському районі і на Львівщині, районах наближених до кордонів Польщі. Усі частини в Західніх областях України поставлені в стан гострого поготівля, а також частина резервістів у віці поніжче 35-го року життя отримали зарядження Воєнкомату бути готовими до покликання. В Москві такі інформації категорично заперечують офіційні совєтські чинники, але у Вашінґтоні представник Державного департаменту ще минулого тижня говорив про гостре поготівля совєтських військових частин на польському кордоні. Також совєтський генерал Євгеній Ф. Івановскій головнокомандувач совєтських частин у Східній Німеччині заявив західнім альянтам, що прикордонна смуга між Східньою Німеччиною і Польщею є тимчасово закритою зоною для цивільних осіб і західніх спостерігачів.

Західні альянти покищо не знають правдивої причини замкнення прикордонної полоси, але загально здогадуються, що це рішення наступило у зв'язку з подіями в Польщі, хоч східньонімецька комуністична преса радше говорить про спільні маневри військ Варшавського Пакту, можливо також пов'язаних з напруженими відносинами в одній з комуністичних держав, яка, згідно з доктриною Леоніда Брежнєва, не сміє виламлюватись з комуністичного бльоку.

В Америці

СЕНАТОР ТЕД СТІВЕНС, член комісії, яка займається перебранням влади у Вашінґтоні висловив сподівання, що сенатор Джейкоб Джевітс, який, до речі, перепав у цьогорічних виборах, правдоподібно буде номінований на якесь високе становище в адміністрації президента Роналда Реґена. „Багато з нас в комісії рекомендували Джевітса як досвідченого політика", — заявив Стівенс кореспондентам. Раніше ходили поголоски, що Джевітс не старатиметься про жадне становище в уряді, а радше повернеться до адвокатської практики, або прийме позицію викладача в Колюмбійському університеті.

ЗАГАЛЬНО ПРИПУСКАЮТЬ, що Вілліямс С. Саймон тому відтягнув свою кандидатуру на секретаря скарбу в адміністрації Роналда Реґена, що проти нього була завелика опозиція поміркованих республіканців, які закидали йому надто видну пов'язаність з правим крилом Республіканської партії. Раніше Саймон заявив, що він не прийняв пропозиції з особистих мотивів.

КАРДИНАЛ ТЕРЕНС КУК ПРОГОЛОСИВ у нюйоркській архидієцезії започаткування боротьби Церкви з наркотиками і алкоголізмом. Минулої неділі у 408-ох парохіях були прочитані у тій справі пастирські листи кардинала Кука, які були зформульовані на підставі довших студій спеціяльної церковної комісії, назначеної кардиналом рік тому, яка перестудіювала справи поведінки молоді, шкідливий вплив на неї наркотиків і алкоголю та перевела опити серед старших і молоді, а також з тими молодими особливо, які вже раніше заживали наркотики, але у висліді лікування покінчили з тією шкідливою практикою. Парохії, згідно із зарядженням Кардинала Кука, будуть тісно співпрацювати з родичами і молодими людьми. Наркоманія, на думку архидієцезальної комісії, охопила таком наймолодших, бо вже 12-14-літніх дітей.

У ВАШІНҐТОНІ ходять жарти, що так, як колись демократи з Джорджії робили „наступ" на столицю після перемоги Джіммі Картера в 1976 році, так тепер республіканці з Тексасу „облягають" найближчих дорадників Білого Дому, змагаючись за різні пости в адміністрації президента-електа Роналда Реґена. Кромі новообраного віцепрезидента Джорджа Буша з Тексасу вибиваються на перші місця сен. Джон Товерс, губернатор Вілліям Клементс і колишній губернатор Джон Конналлі.

СЕРЕД ОСІБ, які відраджують президента-електа Роналда Реґена виступати проти системи реєстрації до військової служби, є також Ричард Аллен, дорадник Реґена у справах закордонної політики і мабуть майбутній голова Крайової ради безпеки. Аллен, розмовляючи з кореспондентами заявив, що ліквідація реєстраційної системи може бути сприйнята Совєтським Союзом помилково, як, наприклад, зречення Америки боронити свої інтереси за кордоном і тоді совєтські лідери можуть зважитися на новий акт агресії подібної до Афганістану. Як відомо, Реґен під час передвиборчої кампанії кілька разів висловлювався проти примусової реєстрації чоловіків і жінок до військової служби.

МЕТЕОРОЛОГИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ, що цьогорічна зима буде дуже холодна у північно-східній частині З'єднаних Стейтів Америки. Натомість на західньому побережжі ЗСА зима буде лагідна. Порятунком для північно-східніх стейтів буде хиба те, що опадів буде відносно мало, що з другої сторони може пошкодити сільському господарству і знищити зимові посіви, а також ще більше понизити рівень води в багатьох східніх стейтах, зокрема в Ню Йорку, Ню Джерзі, Пенсильванії, Коннектикатт та інших. Зливний дощ минулого тижня дещо порятував ці стейти, але не розв'язав самої проблеми, бо саме місто Ню Йорк потребує кожного дня 1,37 більйонів гальонів води.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Переговори Вашінґтон-Москва

Після закінчення своїх розмов у Москві сенатор Чарлс Персі відлетів до головної квартири НАТО у Брюсселі, щоб відбути розмову з головнокомандуючим альянтських військ в Европі, ген. Бернардом Роджерсом. Старший дорадник президента-електа Роналда Реґена, Едвін Міз, заявив, що в короткому часі після інавгурації нового Президента 20-го січня наступного року є можливі розмови Вашінґтон-Москва в справі обмежень зброєнь. Міз поінформував, що „росіяни, як виглядає, дуже цьому сприяють".

Поїздка сенатора Персі до Москви кинула світло на майбутні інтенції й заходи Президента-електа після перебрання повної відповідальности за державну політику 20-го січня. З вини Москви американсько-совєтські відносини зайшли у сліпу вулицю. Після серії совєтських аґресивних заходів у світі при допомозі наємного експедиційного кубинського корпусу, та півофіційної участи совєтських військовиків у збройних конфліктах як, наприклад, в Етіопії, прийшла совєтська інвазія на Афганістан, якої Вашінґтон не міг залишити без відповіді.

Ембарго на господарську співпрацю ЗСА-СССР, припинення продажу необхідних для СССР харчових і кормових продуктів, фактичне умертвлення підписаного президентом Джіммі Картером і генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим, але не ратифікованого американським сенатом, САЛТ II — це була та, хоч мінімальна, але вагома американська відповідь Москві. Одначе ті дві суперпотуги не можуть тривало бути без ближчого контакту. Прихід нового **Уряду ЗСА вможливлює** його відновлення. Але як і за яку ціну?

Першою жертвою падає власне САЛТ II, про який сенатор Персі сказав Брежнєву, що це безвиглядна й мертва справа. Дотепер Совєтський Союз дуже рішуче заперечував будь-які зміни в ньому, мотивуючи тим, що САЛТ II закінчений та підписаний обидвома сторонами, їхніми найвищими представниками. Отже, тепер можна його тільки ратифікувати. Одначе президент-елект Реґен настоював на конечности поновити переговори й устійнити такі зміни, які задоволили б американську сторону. Бож ясне, що після Афганістану Вашінґтон мусить вимагати додаткових устійнень і ґарантій. Сенатор Персі, виїжджаючи з Москви, заявив, що на його думку, йому вдалося переконати Брежнєва і інших совєтських представників, з якими він мав розмови, завернути справу обмежень нуклеарних зброєнь до повних переговорів.

Дорадник Міз у своєму виступі в телебаченні слідами сенатора Персі повторив осторогу: совєтська інтервенція у Польщі була б важкою загрозою для миру в світі. Якщо б Москва зважилася на збройну інтервенцію в Польщі, тоді взагалі годі очікувати будь-яких переговорів. Осторога дуже на часі. Войовничі совєтські сателіти на чолі з Східньою Німеччиною і Чехо-Словаччиною вимагають власне такої інтервенції, боячись за свою шкіру. Бож ідеї з Польщі не знатимуть меж і перешкод!

Старший дорадник Міз, який є у постійному й близькому контакті з Президентом-електом заявив, що внутрішні справи ЗСА є на першому пляні завдань новообраного Президента, а закордонні питання, в тому й переговори з Москвою є черговою справою. А найбільшою з внутрішніх проблем є „боротьба з інфляцією й приведення економіки ЗСА до порядку". Міз також поінформував, що Президент-елект ще не має вирішеного складу свого кабінету та обсади інших керівних постів у державі та в найближчому часі буде зі своїми співробітниками розв'язувати цю нелегку проблему. Відмова прийняти вагомі пости в кабінеті з боку Вілліяма Саймона і Джорджа Шульца, двох дуже близьких людей до Реґена, цю складність підкреслюють.

Т.Т.

АФГАНІСТАН У НЕБЕЗПЕЦІ

Ще зовсім недавно в світовій пресі було багато інформацій про події в Афганістані. Вправді здебільшого були це невеселі інформації, бо вони говорили про насильство Москви над свободолюбивим афганським народом, про совєтські „карательні отряди", які вогнем і залізом підкорювали афганський народ і окупували афганську землю, несучи знищення й смерть. Це була жахлива сторінка афганської дійсности, про яку так багато мови. Але не бракувало також інформацій про героїчний спротив афганського народу, про величну людську поставу жінок і чоловіків, селян і міщан тієї захованої в найпотужніших горах нашої планети країни, які протиставилися мужньо російській силі.

Замовчують Афганістан

Від декількох тижнів таких інформацій щораз менше, вони прямо зникають зі сторінок преси, не говорить про них радіо й телебачення. Що сталося? Ясне, що совєтські дивізії раптом не зуміли зломити всенародного опору. Але вони заблькували гірські переходи на границях, вони обсадили села, що при кордонах, а з багатьох виселили людей. Але це ще, мабуть, не все. Деякі сумніви наводять факти, що державні мужі вже менше говорять про совєтський напад на Афганістан і про потребу допомоги афганському народові, що в Об'єднаних Націях вправді ухвалено величезною більшістю голосів резолюцію з вимогою виводу совєтських військ з Афганістану, але вона „злагіднена", щоб „не дразнити Москви", що деякі ісламські країни, як, наприклад, Ірак, звідки стільки запевнень про допомогу визвольній боротьбі Афганістану проти СССР донедавна надходило, а тепер нагло „іранські репрезентанти не взяли участи в голосуванні над резолюцією в справі виведення совєтських військ з Афганістану". Є також чимало даних, що пакістанський уряд робить труднощі в постачанні допомоги афганцям. Чи бува не повіяло „новим вітром" зі столиць світу? Не віщують нічого доброго для Афганістану зловісні слова предсідника американської делеґації на Мадридську конференцію Ґриффина Белла, який, у п'ятницю, 21-го листопада закликав до практичних і гуманітарних заходів для дальшої реалізації детанту, декляруючи „якийсь особливий проґрес напевно можливий", не зважаючи на совєтську інтервенцію в Афганістані.

В Афганістані положення виразно погіршало. В містах прийшло до методичного прочісування кожного будинку, кожного кварталу. Державні органи, кермовані росіянами, фактично обмежили свою працю до насаджування системи своїх сексотів, звичайних донощиків-стукачів і засекречених оперативних співробітників. А село дослівно вгинається під натиском совєтських солдатів і адміністраційного апарату. Не стає хліба, ні вбрання-взуття, про інші „люксуси", як опал чи лікарська опіка то й годі говорити. Все стало засобом ломання постави населення. Після того, як совєтська армія заблькувала більшість граничних переходів, почалася зростаюча акція не лише проти тих, що ставлять опір, але й тих, які не хочуть активно включитися в совєтську систему. Совєтська влада закріплюється й з усього видно її пляни залишитися в Афганістані напостійно.

Особливу увагу привертає до себе поведінка совєтських частин у так званому Ваханському коридорі, кий тягнеться вузькою смугою між трьома країнами: СССР — Індією — Китаєм. Совєтські війська не лише щільно його обсадили, але постійно підтягають нові частини та підкидають воєнні матеріяли. В місті Кизгит вони творять одну із своїх баз. 75-кілометрову границю з Китаєм і гірський провал Вахджір вони так методично обсаджують своїми випадовими точками й людьми, як це вони роблять на своїх найбільше загрожених кордонах. Обсадивши Ваханський коридор, совєтські частини не лише ще й з цього боку, хоч дуже на невеликому відтинку, вийшли на китайський кордон, але й станули на кордоні Індії. Направду історичний момент! Згідно з інформаціями втікачів, яким щораз важче перебиватися через густо обставлені і снігами засипані гори адміністрацію у Ваханському коридорі перебирають росіяни майже повністю на себе. Афганці у власній країні стають тільки допоміжним елементом для російського завойовника.

Кармаль — совєтський намісник

На тлі тих подій особливого значення набирає недавнє довге перебування генерального секретаря ЦК Народнодемократичної партії Афганістану і прем'єр-міністра Бабрака Кармаля в СССР. На прийнятті в його честь, що відбулося у великій кремлівській залі та в якому взяли участь майже всі члени Політбюра на чолі з Л. Брежнєвим, шефом КҐБ Ю. Андроповим, М. Сусловим і численними іншими совєтськими достойниками Кармаль відчитав довжелезну промову, яка виразно показує, яку долю готує Москва Афганістанові.

(Закінчення на стор. 3)

Під обстрілом совєтської пропаґанди

Київ. — Київська пропаґандивна газетка „Вісті з України", яка є органом Товариства для культурних зв'язків з українцями за кордоном, помістила у числі з 23-го жовтня „репліку" під заголовком „В Мадрід... для підриву розрядки". Автор цієї замітки, якийсь Олександер Микитенко, взяв під обстріл тим разом молодого адвоката Мирослава Смородського з Ню Джерзі, якого, як відомо, Державний департамент номінував на одного з членів американського представництва на Мадридську конференцію для справ безпеки і співробітництва в Европі, яка розпочалася в столиці Еспанії ще 11-го листопада ц.р.

„Це призначення, — пише у згаданій замітці Микитенко, — можна було б залишити без уваги, якби не політичне обличчя Смородського. Справа в тому, що він є ставлеником еміґрантських угрупувань СКВУ і УККА, головна мета існування яких — підривна робота проти СССР, зокрема Радянської України". Потім Микитенко згадує ще такі прізвища, як Іван Базарко, Антін Драган, А. Білоцерківський, Л. Добрянський, Йосип Лисогір, які по різному і в різний час займалися „злочинною діяльністю" чи як, наприклад, Л. Добрянський, „трубадурами холодної війни". Вони ж бо, на думку совєтських пропаґандистів, виплонили з-поміж себе „незаплямованого біографією зате з успадкованим патологічним бажанням шкодити Радянській країні Мирослава Смородського".

Відповідаючи на запитання, чим займається Смородський в Мадриді, Микитенко каже, що він „надто захоплений збиранням матеріялів, які мали б свідчити про порушення Гельсінкських угод в Радянському Союзі. Причому відомості ці здобуває у штаб-квартирах УККА і СКВУ, у спеціялістів по фабрикуванню антирадянських фальшивок". Кінчає Микитенко свою „мудрість" ствердженням, що, мовляв, „не той рівень у смородських, щоб виступати від імені ЗСА в Мадриді".

Уважаємо, що коментарі до цієї нової пропаґандивної совєтської витівки зайві.

Во ім'я „дружби"

(Л.К.). — Після реставрації Успенської церкви в селі Крилос, яке колись належало до Галицького князівства, відкрито історичний музей, — інформує київська „Радянська Україна".

Буцімто все гаразд, бо реставрувати церкву — це діло похвальне, але до чого ж тут здався історичний музей, приміщення якого прикрашає фриз — „який символізує єднання слов'янських народів", — пише газета. Прочитавши цей напис можна б подумати, що тут мова про всі слов'янські народи, коли ж ні, бо в дальшому газета подає зовсім виразно, що всі ті прикраси на виставці в музеї відображують історію двох тільки народів: російського і українського. Мистці — М. Фіголь і Є Боєчко технікою фрески відтворили історію Києва, Москви (!), Новгорода, Галича Луцька, колишніх центрів державности Русі"... Скульптурами зображено тут постаті князів Юрія Долгорукого, Мстислава Удалого, Данила Галицького, Ярослава Осьмомисла та... Олександра Невського. І тут бажання „єднання" совєтських узурпаторів аж надто наглядні. Мовляв, хай приходить український народ, хай подивляє скульптури, хай засівається зерно отого злощасного „єднання".

У музеї є також зображення першодрукаря Івана Федорова, Богдана Хмельницького, ім'я якого сьогодні совєтська преса використовує для своїх пропаґандивних цілей, і російського посла Бутурліна. Щоб закріпити свою ціль партійнослужащі представили саме не деінде а в українській церкві „один з епізодів знаменитої Переяславської ради, яка проголосила дружбу на вічні часи України та Росії," і за яку, як відомо, картав Богдана Хмельницького у своїх поезіях Тарас Шевченко.

„До таких саме засобів вдається совєтська влада, щоб під покришкою „зберігання" української культури здобути свою мету. Читаючи цю вістку в „Радянській Україні", утверджується певність, що ця виставка в історичному музеї, яка відбувається не деінде, а на галицьких землях, де колись панували українські князі, — не припадкова, а влаштована з продуманою метою, щоб український народ, згадуючи про своє славне минуле, бува не додумався то того, що теперішні російсько-комуністичні узурпатори тут зайди, адже, мовляв, від правіків Україна і Росія „дружили" зі собою. Та й чого тут у Крилосі представляти поруч історії Києва і Галича — історію Москви і Новгороду, володарі яких хіба стільки мала спільного з Україною-Руссю, що намагалися її загарбати собі на власність — во ім'я цієї особливої „дружби", яка й існує сьогодні у підсовєтській Україні.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

М. Верва

Ґ. БЕЛЛ ПРО ОБРАЗИ, А ІЛЬЇЧІВ ПРО ГАРБУЗИ

На пленумі Мадридської конференції 13-го листопада голова американської делеґації Ґриффин Белл виступив зі своєю основною промовою, у якій зосередив увагу слухачів на трьох справах:

1) На перегляді Гельсінкських угод і їх непошануванні Совєтським Союзом, як і людських, так і національних прав різних народів.

2 На потоптанні комуністичним режимом СССР зобов'язань, підписаних в Гельсінках, на заглушуванні радіопередач з-за кордону, на відмові дозволу на виїзд із СССР тим людям, які про це просили, на зменшуванні дозволів на виїзд з СССР жидам, які вже були на виїзд зголосилися, як також на бунтованні сателітних держав посилити переслідування людей, які домагалися здійснення людських і національних прав, що їх СССР зобов'язався виконати у Гельсінкських угодах.

3) На разючому прикладі потоптання людських і національних прав Совєтським Союзом за недавній напад на Афганістан.

На промову Ґриффина Белла і представників інших держав, які говорили в тому самому дусі, що й він, відповів представник СССР Леонід Ільїчев хитрою, лисячою промовою, вказавши на те, що Мадридська конференція скликана для обговорення роззброєння, а не для пропаґанди проти СССР, що він не виконав Гельсінкських угод. Те, що сказав американський представник на адресу СССР Ільїчев назвав „нарушенням Договірного акту і встрявання у внутрішні справи Совєтського Союзу та других народів".

„Совєтська делеґація, — продовжував Леонід Ільїчев, — приїхала до Мадриду з єдиним мандатом — зробити все, щоб Мадридська зустріч не зійшла на безплідну конференцію, не посіяла зерна песимізму, а завершилася позитивними вислідами, щоб було досягнуто просування вперед в реалізації принципів і ухвал Договірного акту, як одного цілого".

Далі у своїй промові Леонід Ф. Ільїчев ані одним словом не заперечив тим закидам непошанування Гельсінкських угод, що їх вирахував Ґ. Белл, а ввесь час у своїй промові говорив про те, як „Совєтський Союз сам і разом із своїми союзниками та другими миролюбними державами намагався, щоб зберегти мир і не допустити до війни".

На доказ того Леонід Ф. Ільїчев подав такі чотири пункти з Варшавської Деклярації Політичного Консультативного Комітету з 15-го травня 1980-го року: пропозиція розширення мір довір'я; укладення між всіми державами — учасниками загально европейської наради договору про незастосування першими друг проти друга як нуклеарних, так і звичайної зброї; нерозширення кола учасників воєнно-політичних угруповань... в Европі: непобільшування військ у зоні, охопленій Договірним актом; ґарантія безпеки ненуклеарним европейським державам та багато інших.

Далі Л.Ф.Ільїчев почав перераховувати як то СССР старався про переговори в справі нуклеарного зброєння у Відні, як СССР забрав із Середньої Европи 20 тисяч вояків, тисячі танків та іншої воєнної техніки та яке то внесення в справі роззброєння поставив недавно на сесії Генеральної Асамблеї ООН міністер закордонних справ А.А.Громико.

На доказ, що Совєтський Союз послідовно проводить закріплення прав людини і основних свобід, Леонід Ф. Ільїчев подав нову Конституцію СССР, „у якій — казав він, — є виложені і ґарантовані широчезні права і свободи громадян, в першу чергу, право на мирне життя, працю і соціяльне забезпечення".

„Совєтська делеґація, — заявив Леонід Ф. Ільїчев, — наставлена на продовження справи роззброєння як маґістрального напрямку формування обставин в Европі, випрацювання домовлень про дальші практичні кроки у всіх аспектах закріплення безпеки і співпраці на европейському континенті".

Виклавши такі хвальби у своїй промові, Ільїчев сказав: „Ми дійшли до такого рубіжа, коли політичну розрядку треба доповнити воєнною розрядкою".

Але, як це зробити, Ільїчев у своїй промові не подав, а тільки в кінцевій частині ввесь час говорив про культобмін, про співпрацю в промислі, торгівлі, сільському господарстві, транспорті та енерґетиці.

Те, що сталося в Афганістані, це, — сказав Ільїчев, — справа Афганістану і пора вже зрозуміти безплідність намагань вмішуватися у внутрішні справи цієї країни. Правда є в тому, що розлам у міжнародних відносинах наступив не в афганських справах. Він є прямим наслідком ворожого наставлення до відпруження на обвинувачення гонки зброєння, що його два роки тому зайняли провідні кола Америки і деякі держави НАТО.

Закінчив Ільїчев свою промову заявою, що „Політика Совєтського Союзу чесна і явна, і ми не дозволимо на неї кинути якунебудь тінь, звідкіля б то не було".

Прочитавши бодай уривки з промови Ільїчева, кожна людина, яка серйозно трактує і обдумує політичні справи скаже, що американський представник Ґриффин Белл говорив про конкретні справи і на всі закиди в сторону СССР давав докази і факти, а представник СССР Леонід Ф. Ільїчев хвалився своєю брехливою політикою в справі миру і роззброєння, щоб таким способом закрити непошанування і невиконання Гельсінкських зобов'язань. Іншими словами можна сказати: Американський представник у Мадриді, Ґриффин Белл, говорив про образи, а совєтський представник, Леонід Ф. Ільїчев — про гарбузи.

Іван Флис
головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(II)

(7)

Слідували звіти урядовців. Звіт д-ра Добрянського називався: „Це ближче ніж ви думаєте" (It's closer, than you think".) Якщо він був би проаналізував склад делеґатів, то був би змінив заголовок свого звіту на: „Це вже зависло над нами" (It's upon us now!). Володимир Мазур виявив факт, що він так багато допоміг УККА навіть на кошт його УНПомочі. Він відвідав десятки громад. Але він не сказав у чиєму інтересі він ці громади відвідував.

Найцікавіший звіт склав Іван Винник (так, це колишній контролер УНСоюзу і на останній конвенції кандидат на предсідника). Його звіт був цікавий, бо не мав ані голови, ані толуба, ані ніг. Він заявив, що збільшення наших успіхів треба завдячувати збільшеним впливам до Народного Фонду, до чого з черги причинилася інфляція (?!). Він рекомендував віддавати більше уваги закордонним справам, забуваючи, що УККА є американською організацією і якщо він замішається в закордонну політику він може втратити свій статус звільнення від податку. Але передусім він повторив, що Контрольна Комісія вважає, що ротаційна система на пості екзекутивного віцепрезидента „не виправдалася". Він не сказав чому ані не сказав хто причинився до цього.

Під час дебат над звітами урядовців я поставив п. Винникові ряд питань. Я питався його:

1 На підставі якого параграфу у статуті Контрольна Комісія розглядала ефективність ротаційної системи та встановила, що така перевірка і оцінка належить до її юрисдикції?

2. На яких окремих фактах Контрольна Комісія базує свої висновки?

3. Чи одною з причин такого висновку є факт, що в наступному році пост екзекутивного віцепрезидента згідно з ротаційною системою припадає УНСоюзові?

4. Чи висновок Контрольної Комісії, що ротаційна система не виправдалася, означає, що Контрольна Комісія радить повернутись до попередньої системи, в якій предсідник УНСоюзу займав пост екзекутивного віцепрезидента протягом цілої чотирирічної каденції між Конґресами?

Пан Винник не виявив охоти відповідати. Вкінці я встав та звернувся прямо до нього, жадаючи відповіді. Пан Винник невдоволено встав і заявив, що його заява відносно ротаційної системи була відписана з попереднього звіту Контрольної Комісії. Це мусило вихопитись з його уваги, бо він не міг цього відписати з попереднього звіту. Ротаційна система почалася після Конґресу в 1976-му році. Тоді він сказав, що він не може зрозуміти чому д-р Флис ставить такі запитання, хіба що його навістив якийсь „злий дух". Це викликало багато сміху з рядів Визвольного Фронту. Але на цьому не закінчилось.

Я встав, щоб дотепи поборювати дотепами та щоб сказати: „Пане Винник, якщо мене навістили тут злі духи, то нічого дивного, бо на цій залі їх повно". Але як я підходив до гучномовця, предсідник д-р Футей обернувся до мене спиною. Я рішив чекати, щоб дістати нагоду при гучномовцеві. Я не думав допустити, щоб хтось переміг мене дотепами. Як я звернувся до Іґната Білинського, він похитав головою, чемно кажучи: „Залишіть!"

Поглянувши на Миколу Семанишина, одного із заступників предсідника, я був заскочений злющим поглядом на його обличчі та постійно повторюваним: „Зіставте! Зіставте!" Але що найбільше мені заболіло це порада від мого давнього приятеля д-ра Лева Добрянського, який казав мені: „Іди спати!" Зустрівшись з такою реакцією і з такими заввагами та здаючи собі справу з жартівливости моїх плянованих завваг і їхньої неважливости у змісті цілого Конґресу, я відійшов.

Я не здавав звіту, бо я не виконував активних обов'язків в УККА під час моєї служби в Екзекутиві УККА протягом минулих двох років. Але делеґат Хом'як з Голлівуду, Флорида, вмішав мене запитом, чому я став по боці тієї групи в Маямі Біч, Фла, яка свого часу гостила „Ятран", танцювальний ансамбль з України і навіть влаштувала бенкет у їхню честь. Я відповів, що проблема між Голлівудом і Маямі Біч не почалася від „Ятрана" чи згаданого бенкету, але навпаки, почалася від намагань організацій Визвольного Фронту в Голлівуді опанувати і перебрати Відділ УККА в Маямі Біч (гл. мої завваги на цю тему в першій частині цього звіту). Тоді, щоб додати дещо гумору, я заявив, що це не я заслуговую на догану за те, що сталося, але Екзекутива УККА, яка послухала моїх переконувань і прохань та доручила кожній із згаданих місцевостей зорганізувати свої окремі Відділи УККА.

Ще заслуговує на згадку, що з проминаючим часом дня все більше і більше делеґатів заповнювали залю нарад. У тому часі, як я пропонував поправку до „Правильника", її відкинено більшістю 210 голосів проти 171. Під кінець тієї п'ятниці „більшість" напучнявіла. І як „більшість" зростала чисельно, так і збільшувалась її нестерпність і нетолерантність у відношенні до меншости. За оп'янінням нововідкритою „силою більшости" слідували самовпевненість і нахабність, що закінчилося суцільним опануванням кожного аспекту XIII Конґресу. Жадна із пропозицій опозиційної меншости не мала будь-якої вартости для більшости.

Меншість, пізнавши марність свого становища, зрезиґнувала до неактивности. Багато з них взагалі не дбали і не голосували. Деякі блукали по коридорах та похитували головами, не розуміючи, чому більшість мала б бажати перебрати цілий апарат УККА? Що можна б виграти таким перебранням?

Про куртуазію забули однаково більшість і меншість. За кожним разом, як одна сторона могла „вхопити за чуба" другу, вона це робила.

Часами в залі нарад панував повний хаос. Вигуки на опозицію і аплявзи для своїх були на порядку дня. Постійно чулись слова: „Більшість", „Партократія", „Резолюція" і подібні. З другого боку, ніде не можна було почути слів „Україна", „Український нарід", „Українська справа", „Людські права", „Національні права" і подібне.

Насувається оправдане питання: Чи це справді був Конґрес об'єднаної Українсько-американської громади, зацікавленої сприянням українській справі тут в Америці?!

П'ятниця не була добрим днем. Як виявилось, субота і неділя були ще гіршими, але ми ще не знали, наскільки вони будуть гіршими.

(Продовження буде)

• У статті Івана Флиса п. з. „Безславний XIII Конґрес" у підрозділі ч. 6 (середа, 3-го грудня 1980 року) у першому реченні примітки під текстом замість „якщо" має бути „явно".

Післяконґресова громадська нарада в Детройті

(В. П.) — Перебіг та вислід XIII Конгресу УККА, що відбувся у Філядельфії 10-12 жовтня 1980 року, відомий не лише всій українській спільноті у ЗСА але й у цілому світі. Цей Конгрес, без усякого сумніву, матиме далекосяглі наслідки на діяльність УККА, а на єдність української спільноти в ЗСА зокрема.

Щоб належно поінформувати складові організації Метрополітального Відділу УККА про перебіг і вислід XIII Конгресу, Управа Відділу скликала громадську нараду представників цих організацій, щоб делеґати зложили звіти, щоб обмінятися думками на ширшому форумі, зайняти відповідне становище відносно сучасного положення в УККА та подати це до відома широким колам українського громадянства.

Нарада відбулася у п'ятницю, 17-го жовтня цього року, в залі церкви св. Йосафата у Воррені, Мич. Більше ніж 60 учасників наради репрезентували 27 складових організацій Метрополітального Відділу УККА. Нарадами проводила президія у складі: д-р А. Жуковський — голова; інж. В. Колодчин і О. Серафин — заступники; П. Семеґен — секретар і В. Папіж — пресовий референт.

На початку нарад д-р Б. І. Лончина, голова Українського Патріярхального Товариства в ЗСА зложив цікавий звіт про конгрес мирян, що відбувся в рамках XIII Конгресу УККА. В конґресі мирян взяло участь понад 200 учасників, які вислухали дві цікаві доповіді: д-ра Б. Лончини — „Напрямні патріярхального руху під сучасну пору" та о. митр. М. Бутринського — „Завдання мирян і священиків після Надзвичайного Синоду УПКЦеркви".

У другій частині відбувся панель на тему: „Завдання патріярхального руху на найближче 10-ліття". Модератором був проф. В. Маркусь, а панелістами: проф. Л. Рудницький, Рома Гайда, ред. М. Галів, ред. Р. Данилевич і ред. В. Пасічняк. У дискусії забирали слово понад десятеро дискутантів, які в більшості вказували на конечність сильнішої дії патріярхального руху та активізації мирян на місцях в тому напрямі.

Про XIII Конгрес УККА вичерпно поінформували присутніх делеґати різних установ, а саме: д-р А. Жуковський, З. Василькевич, С. Віхар, П. Семеґен, П. Гальний, інж. Я. Варивода, інж. Л. Липецький, В. Папіж і І. Лотоцький. Об'єктивно підсумувавши перебіг і вислід Конгресу, інж. Василь Колодчин зовсім влучно сказав, що його вислідом вдоволені тільки вороги української визвольної справи, бо українській спільноті в ЗСА знову залишилося тяжке завдання: осягнути громадську єдність.

У жвавій дискусії над звітуванням делеґатів промовляла ціла низка дискутантів: інж. Е. Кульчицький, Рома Дигдало, Христина Липецька, Л. Татух, д-р О. Бойчук, Іванка Кучер, З. Василькевич, Я. Зубаль і інж. В. Колодчин. Провідною думкою була роз'єднаність, її шкідливі наслідки на репрезентацію та дальшу діяльність УККА. У висліді схвалено резолюції та вирішено подати їх до загального відома через місцеву та загальноукраїнську пресу.

У дальшому ході нарад мґр Олекса Серафин, містоголова й організаційний референт, подав загальний плян праці Метрополітального Відділу УККА на осінньо-зимовий сезон. Намічений плян охоплював збірку Національного Датку на 1980-81 роки; тісну співпрацю й допомогу Комітетові оборони переслідуваних в Україні; інформаційні і протестаційні матеріяли на Мадридську конференцію; відзначення роковин Листопадового Зриву; роковини Української Державности та низку інших дій.

СТАНОВИЩЕ УПРАВИ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УККА В ДЕТРОЙТІ ТА ЙОГО СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВІДНОШЕННІ ДО XIII КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

Ми, члени Управи Метрополітального Відділу УККА та представники складових місцевих організацій, зібрані на ширшій громадській нараді 17-го жовтня 1980 року, заслухавши з повною увагою звіти делеґатів на XIII Конгрес УККА відносно його вислідів, заявляємо слідуюче:

1. Зламання статуту у відношенні до вибору керівних органів УККА та знесення ротаційної системи заступників голови УККА в його проводі уважаємо відступленням від демократичних засад, на яких збудований Український Конгресовий Комітет Америки, як репрезентація української спільноти в ЗСА.

2. Штучно зорганізовану фізичну більшість на XIII Конгресі та охоплення її представником посту постійного заступника голови УККА уважаємо заміною демократичної системи на контролю одного політичного середовища.

3. У противагу до такої ситуації, зложені заяви представників (делеґатів) 18-ох крайових установ уважаємо єдиним правильним засобом протиставлення проти шкідливих потягнень одного політичного середовища.

4. Ми вповні солідаризуємося із становищем тих установ, висловлених у заявах на Конгресі. Заявляємо їм нашу всебічну підтримку.

5. Апелюємо до проводів тих крайових установ, що вийшли з XIII Конгресу (не з УККА), дальше діяти в напрямі збереження єдности та демократичних засад в УККА, для привернення громадського правопорядку, щоб УККА міг бути справжньою репрезентацією всієї української спільноти в ЗСА, а не маріонеткою в руках одного політичного середовища.

Управа Метрополітального Відділу УККА
і складові місцеві організації

ЗАЯВА

Відділ УККА в Сан Франсіско на своєму ширшому засіданні у четвер, 13-го листопада ц.р. з представниками складових організацій, після звіту делеґата на XIII Конгрес, прийняв наступне рішення

1 З огляду на порушення статуту УККА Номінаційною Комісією, ми вважаємо вибір керівних органів УККА незаконним.

2 Солідаризуємось із тими організаціями, які висловили свій протест.

3 Вимаґаємо скликати надзвичайний Конгрес для перевиборів, без порушень правопорядків.

Надіємося, що й інші Відділи УККА, займуть і висловлять своє становище.

Управа Відділу УККА
Сан Франсіско, Каліф.

СТАНОВИЩЕ
ВІДНОСНО НЕПРАВИЛЬНОСТЕЙ, ЩО ЗАЙШЛИ НА XIII КОНҐРЕСІ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Управа Відділу УККА в Рочестері, Н. Й., у понеділок, 17-го листопада 1980 року, на своїм засіданні з представниками активних організацій міста винесла такі рішення:

1. Уважаємо, що постанови XIII Конґресу не є зобов'язуючими.

2. Солідаризуємося з крайовими організаціями та установами, які на XIII Конгресі заявили свій протест проти рішення не прийняти демократичної ротаційної системи в УККА. Рівно ж піддержуємо „Звернення до всієї української громади в ЗСА і вільному світі" та кладемо свій підпис під ним. (див. „Свобода" ч. 241, субота, 15-го листопада 1980 року).

3. Здержуємо висилку Національного Фонду до централі УККА в Ню Йорку до часу повернення в ній демократичного, репрезентативного, всенародного характеру.

Управа Відділу УККА, Рочестер, Н. Й.
голова Роман Куціль — секретар Петро Твердохліб

ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ...

(*Продовження зі стор. 1*)

нюк — вільні члени; Д. Магаль, М. Пенджола, М. Коваль — заступники членів; Контрольна комісія: Л. Костик, С. Рудник, Н. Хоманчук, а Товариський суд — А. Мірчук, Д. Свідерська, К. Мороз. Почесними членами ОЖ обрано: С. Стецько, М. Солонинку і О. Заверуху.

З'їздами проводили: ООЧСУ — В. Мазур — голова, мґр Я. Рак і Л. Кусяка — заступники голови, мґр О. Рожка і мґр О. Щудлюк — секретарі; ОЖ ОЧСУ: С. Радіо — голова, А. Ґелетей і С. Бернадин — секретарки.

Обидві організації тісно між собою співпрацюють що віддзеркалюється також на З'їздах, які мають звичайно три спільні сесії, а саме: відкриття, закриття і вислухання програмової доповіді. Ця практика повторилась також і в цьому році: мґр У. Целевич і ред. І. Білинський коротким вступним словом відкрили першу спільну сесію, а о. Себастія Шевчук, з парафії св. Юра, проказав вступну молитву і привітав З'їзди від парафії.

Після обрання ділових комісій, присутні — 112 делеґатів ООЧСУ і 68 делеґатів ОЖ — вислухали вичерпних звітів керівних органів обидвох організацій, а на сесії ОЖ також доповіді письменниці Слави Куліш на тему: „Українська жінка на фоні міжнародного жіночого руху й української визвольної боротьби". Також мґр Слава Стецько, керівник бюра ЦК АБН і головний редактор журналу „АБН Кореспонденц", говорила про успіхи АБН-у у Мадриді, де якраз під теперішню пору відбувається міжнародна конференція з участю представників 35-ох держав.

Увечері цього ж дня о год. 7:30 відбувся репрезентативний бенкет з участю 372 делеґатів і гостей, а багато гостей мусіли відійти тому, що заля УНДому не вміщала такої великої кількости осіб. Участь в бенкеті взяли також численні представники центральних організацій, а інші надіслали писемні привіти. Особисто вітали З'їзд голова проводу ОУН Я. Стецько, Ольга Заверуха від ОЖ ЛВУ з Канади, Олекса Калиник від Централі УККА, Стефанія Букшована від УДЦ УНР, мґр Олена Процюк від СФУЖО, проф. І. Гвозда від Світової Федерації Лемків. Писемні привіти надіслали: владики Українських Церков, президент Джіммі Картер, ґубернатори Алла Ґрассо з Коннектикат, Гю Кері з Ню Йорку, Дик Торнбурґ з Пенсильванії, посадники Едвард Кач, проф. Лев Добрянський, СУВФ, ЛВУ, Шкільна Рада УККА, СУА, УД УНА, Т-во „Броди-Лев", Об'єднання Українців „Самопоміч", УЛТПА, парафія св. Юра, ЦУ ОДВУ, АУА, Український Народний Союз, сенатори: Беррі Ґолдвотер, Левел Вайкер, Бил Бредлі, Ричард Швайкер, Гаррісон Більямс, Альфонс Д'Амато, і конґресмени: Філліп Крейн, Бенджамин Ґіллман, Метю МекҐю, Світова Антикомуністична Ліґа та інші.

Бенкет відкрив мґр Іван Бинник, голова підготови З'їздів, а вступну молитву знову проказав о. С. Шевчук. Програмою бенкету вели: ред. Ігор Длябога і Олена Гентіш. У мистецькій програмі виступили: дівочий хор „Жайвороңки" О СУМ-А в Ню Йорку під диригентурою проф. Л. Стругацького і при акомпаньяменті Соні Шереґ, соліст Метрополіальної опери бас-баритон Андрій Добрянський (акомпаньямент Роман Стецура), тріо „Черемшина" і бандурист Марко Фаріон. Бенкет закінчено українським національним гимном.

В неділю, після вислухання Служб Божих, продовжувались пленарні сесії обидвох З'їздів. Присутні вислухали звітувань ділових комісій, брали участь у широкій дискусії, яка заторкувала не тільки організаційні, але також загально-громадські справи і справи XIII Конґресу УККА, схвалили бюджет, прийняли відповідні резолюції, які стануть напрямними для будучої праці, а потім, як вже згадано, вислухали на спільній сесії політичну доповідь Я. Стецька. З'їзди закінчились о год. 4-ій по полудні українським Славнем. Під час З'їзду Василь Харук і пані з ОЖ окремо влаштували виставку різних видань ООЧСУ — листівок, медаль, поштових значків, книжок, наліпок тощо і альбомів та фотографій, які свідчать про багатогранну працю обидвох організацій. На кінцевій сесії була прочитана листа нових керівних органів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ, а присутні мали змову вислухати також заключне слово обидвох обраних голів, які однозгідно заявляли, що праця для України і української визвольної справи є основною метою ООЧСУ і ОЖ і до тієї праці закликали своє членство.

Афганістан...

(*Продовження зі стор. 2*)

Цілий тон виступу Кармаля це не лише безмежні похвали Москві і „особливо товаришу Л. Брежнєву", але вислови безумовного підпорядкування тому всьому, що звідти іде. Кармаль, де тільки може, підкреслює її керівну ролю. Він каже: „Різні бували в Афганістані часи, але Совєтський Союз завжди стояв на позиціях дружби і дійсної інтернаціоналістичної піддержки афганського народу... Тисячі афганських хлопців і дівчат здобули освіту в совєтських вищих учбових заведеннях. Одночасно проти Афганістану розгорнулася невиповіджена війна — в нашу країну проникали з-поза кордону десятки тисяч наємників, бандитів і аґентів, озброєних закордонною зброєю і вивчених чужими інструкторами. Кривава диктатура і середньовічна реакція в усіх ділянках життя, втрата свободи, національної незалежности, переміна Афганістану в пляцдарм для поневолення проґресивних рухів в Азії — такі були основні цілі заговору американських імперіялістів, китайських геґемоністів і реґіональної реакції".

Кармаль підкреслює важке положення Афганістану, але ані словом не називає всенародного спротиву маріонетковому просовєтському режимові, фактично він заповідає, ще дальшу боротьбу. Він тільки для замилювання очей згадує про шукання шляхів „політичної реґуляції", але не розв'язки внутрішньої афганської проблеми, а тільки реґуляції міжнародних відносин з найближчими сусідами — Іраном і Пакістаном. У його словах виразна рішеність, що Совєтський Союз залишиться в Афганістані й залишиться фактичним господарем. Підкреслюючи недалекий XXVI З'їзд КПСС, він виразно вказує на те, що ухвали того З'їзду зобов'язуватимуть і Афганістан.

Відчитуючи ще раз і ще раз промову Кармаля стає ясно: йдеться відтепер не про самостійний Афганістан, хай і з просовєтським режимом, але про Афганістан, як частину СССР. Може і немає покищо в пляні перетворити його в чергову совєтську республіку, але він стає „невід'ємною частиною" Совєтського Союзу і його справжньою колонією.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР 86-ГО ВІДДІЛУ СУА

Ірвінгтон, Н. Дж. — У неділю, 7-го грудня ц. р., від год. 8-ої ранку до 2-ої по полудні тут в залі церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню відбудеться Різдвяний базар влаштований 86-им Відділом Союзу Українок Америки. Можна буде набути ручно мальовані кулі на ялинку, свічки, вишивки, кераміку, образи, біжутерію, домашнє печиво тощо. Будуть також виграші.

МИРОН СУРМАЧ У ФІЛЬМІ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 7-го грудня ц.р., о год. 1-ій по полудні в приміщенні „Амерікен Мюзеюм оф начурал гісторі" (79-та вулиця біля Центрального Парку), буде висвітлений новий фільм п. з. „Форевер янг" (Вічно молоді), у якому виступає з бандурою і біля своєї пасіки відомий громадянин і громадський активіст Мирон Сурмач. Вступ на фільм за добровільними датками призначеними для розвитку музею. Цей самий фільм буде показаний також 1-го січня 1981 року о год. 7:30 вечора. Фільм в першій мірі призначений для осіб старшого віку, які дбають про своє здоров'я.

В ПАМ'ЯТЬ

бл. п. д-ра ЮРІЯ МАЛЕЦЬКОГО

зложили пожертви:

на будову Церкви у Вашинґтоні:	
д-р Ярослав і Христина Воєвідки	$100.00
д-р Роман і Ольга Граби	100.00
Юрій і Лідія Лопатинські	50.00
Ірена Любчак	100.00
Роман і Марта Навроцькі	25.00
д-р Володимир Онуферко	100.00
д-р Ярослав і Софія Рожанковські	100.00
Олександер і Ольга Смалі	100.00
на будову Церкви в Люрді:	
д-р Володимир і Лідія Мартинці	$100.00
на Сиротинець Сестер Служебниць:	
д-р Володимир і Ґрета Занків	$ 50.00
д-р Володимир і Оксана Кузьмаки	50.00
д-р Ярослав і д-р Лідія Ляшевичі	25.00
д-р Стефан і Ірена Ничаі	50.00
д-р Богдан і Богданна Худьо	25.00
на Український Музей в Ню Йорку:	
д-р Юрій і Люба Стефанівські	$ 50.00
д-р Андрій і Таня Тершаківці	50.00

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність дня 1-го жовтня 1980 року, на 82-му році життя, наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабця і Сестра

бл. п. АННА САЛАМАХА
з дому ГРАБЕЦЬ

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім, які взяли участь у похоронних відправах та відпровадили Покійну на Вічний Спочинок.

Зокрема дякуємо сердечно о. Крилошанинові Романові Дикому за похоронні відправи в УКЦ св. Марії в Менчестері, Ню Гемпшір, за духовну опіку та прощальні слова, та о. Михайлові Перетяткові за відпровадження Покійної на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Наша щира подяка Друзям і Знайомим за пожертви на Служби Божі та Патріярший Фонд, за квіти, допомогу та вислови співчуття.

Пожертви на Служби Божі зложили: Іванна Бартошик, Ірена Білевич, Іванна Бемко, Люба і Степан Бігуни, Лев і Ірена Вербицькі, Анна і Іван Врублевські, Іванна Галапац, Іван і Надія Гафткович, Ольга Гафткович, Ніна і Петро Голіят, Петро Грицак, Ігор і Нуся Гавдяки, Іна і Адріян Дзеровичі, Володимир і Шіла Загайкевичі, Дарія Каранович, Галина і Едвард Мельничуки, Емілія Панасюк, Орися Панчук, Марія Підгорецька, Роман Підгорецький, Ярослав Підгорецький, Ольга і Іван Подусовський, Родина Принадів, Параскевія Сердюк, Марія Світій, Марійка і Лазло Сій, Марія Царик, Борис Царик — разом — 330.00 долярів.

На Патріярший Фонд зложили:

по 50.00 дол. — Ольга і Іван Подусовські, Богдан і Богданна Саламахи;
по 20.00 дол. — Іван і Надія Гафтковичі, Галина і Едвард Мельничуки, Евген і Ярослава Саламахи;
по 15.00 дол. — Петро і Володимира Войтовичі;
по 10.00 дол. — Іван і Анна Врублевські, Емілія Панасюк, Родина Принада;
по 5.00 дол. — Іванна Галапац, Марія Світій — разом — 215.00 долярів.

Ми щиро дякуємо пані Олі Бродик Подусовській за переведення збірок. Хай Всевишній Господь винагородить всіх Вас своїми щедрими ласками.

Родина

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ФУНДАЦІЯ

ділиться сумною вісткою з нашим Громадянством, що 17-го листопада 1980 року, відійшов у Вічність,

✝

бл. п. проф. д-р
РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ

знаний концертовий скрипаль і визначний композитор, член Директорів Української Музичної Фундації.

•

Складаємо щирі співчуття дружині ВП. Лідії, донці Ганні і дальшій Родині Покійного.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Президія Української Музичної Фундації

УРЯД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, а в першу чергу, його прем'єр Маргарита Тачер, знов здобули велику перемогу на робітничому відтинку. Саме тепер припадала пора підписання договору праці-платні з вуглекопами. Вуглекопи вимагали 35 відсотків підвишки платень, уряд і особисто прем'єр Тачер заявили, що на таку високу підвишку вони ніколи не погодяться. Одначе якийсь час вуглекопи не поступалися. Лейбор партія, яку тепер очолюють крайні ліві, натискала на них, щоб вони не поступалися, бо вона мала надії, що може повториться історія з часів консервативного уряду прем'єра Гіта, коли власне вуглекопи своїм страйком викликали такі внутрішні неспокої і розладдя, що уряд мусів уступити. Тепер вуглекопи накінець таки погодилися на 3 відсотки підвишки, хоча покищо тільки на 10-місячний контракт.

Вібулись звичайні...

(Продовження зі стор. 1)

українському спорті. Деякі, наприклад, включилися в чужі спортові ряди і тільки вийнятково в деяких турнірах дають себе побачити в нових дружинах, що їх організують для одноразового виступу. Прикро, що на цих зборах не було ряду представників з міст терену Делеґатури — Захід.

Після вичерпання дискусії на пропозицію голови Контрольної комісії Я. Мороза збори уділили уступаючій управі абсолюторію.

В часі другої сесії зборів у суботу 29-го, відчитано, продискутовано і з відповідними поправками прийнято новий статут УСЦАК, що його підготовила статутова комісія в складі: О. Твардовський, Ю. Храневич, Р. Савчак, при тісній співпраці чолових діячів УСК-у Н.Й., УАСТ Рочестер, СУМ-А і Пласту. З основніших змін слід відзначити точку про членство в УСЦАК.

Згідно з цією точкою відтепер регулюється членство спортових гуртків і секцій при молодечих організаціях у такий спосіб, що вони мусять бути оформленні індивідуально, а не через Центральну управу, як це було досі. Кожний гурток має вплачувати до даної Делеґатури річну 25-долярову вкладку. Центральна управа не платить більше своїх 50-долярових вкладок. Без оформлення себе в даній Делеґатурі жадний спортовий осередок не зможе брати участи в першенствах і турнірах УСЦАК і Делеґатур.

Згідно із статутом продовжуватимуться першості УСЦАК у всіх вікових групах дружин, які в своїх складах мають усіх змагунів українського походження. Прийнявши, одначе, факт, що під теперішню пору у великій більшості наших дружин в часі сезонів виступають теж змагуни неукраїнського походження, загальні збори уповноважнили управу давати патронати на окремі турніри і цих дружин, якщо їх будуть організовувати поодинокі товариства чи клюби, що є членами УСЦАК. Ці турніри не будуть офіційними першенствами УСЦАК.

На пропозицію номінаційної комісії в складі: О. Желтвай, О. Твардовський і Б. Сушко, збори вибрали нову управу, до якої ввійшли слідуючі особи: Р. Куціль — голова, М. Стебельський — перший заступник; Б. Сушко — другий заступник; Христя Желтвай — фінансова секретарка; О. Желтвай — організаційний референт і голова комісії Вільної Олімпіяди — 1984; О. Твардовський — пресовий; Я. Козак — ланковий копаного м'яча; Ю. Гумінілович — відбиванка; Р. Ракочий — ланковий тенісу; Ю. Савчак і З. Снилик — заступники ланкового тенісу; Ю. Храневич — настільний теніс; Б. Сушко — легка атлетика; Р. Слиж — плавання; Я. Рубель — ланковий лещетарства; І. Чума — заступник на Канаду — лещетарство; Б. Назарко — шахи; Р. Кузеляк — заступник; Контрольна комісія: Я. Мороз, М. Дахнівський і Б. Жаровський. Рада УСЦАК: І. Хамуляк, Р. Савчак, Б. Рак, В. Кізима, о. Б. Смик; дальші місця згідно з новим статутом мають зайняти представники центральних управ молодечих організацій, які в своїх рядах мають спортові гуртки.

Перед офіційним закінченням зборів одноголосно прийнято рішення, щоб управа поробила старання мати своїх представників в центральних українських установах у ЗСА й Канаді самостійно, тобто без потреби входити до так званої „Конференції Молодечих Організацій".

Прийнято делеґацію колишніх спортовців СТ „Україна" Львів у складі: О. Скоцень, О. Стецьків і О. Гірняк; вислухано їх просьби і рішено патронувати 70-річчя заснування СТ „Україна" Львів, святкування якого мали б відбутися у Філядельфії.

Рішено відбути відбиванкові першенства УСЦАК-1981 року в Нюарку. Господарем цих першенств буде УСВТ „Чорноморська Січ". До них будуть допущені тільки ті дружини, товариства, клюби або гуртки, які будуть оформлені в своїх делеґатурах. По вичерпанні усіх точок голова зборів інж. Р. Ракочий проголосив їх закінченими в суботу, 29-го листопада, о год. 6-ій увечорі. Після цього в Домі СТ „Україна" для тих делеґатів, які залишалися в Торонто до неділі, було влаштовано прийняття, під час якого відбулася цікава гутірка на важливі теми організованого спорту.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Лицем до традиції

Сьогодні в добі епохальних винаходів і велетенського поступу вправді простір мистецтва став ширший, та все таки в стримлінні поодиноких мистців є речі незмінні, а саме — оригінальність мистецьких розв'язок, пошуків нових форм вислову і самої, так сказати б, мистецької подачі.

Сьогодні роля творчої індивідуальности є особливою. Мистець оту свою індивідуальність мусить евідентно підкреслювати своїми творами.

Сучасне, модерне еманує з цілого оточення і ділає на підсвідомість людини, формує його звички, а навіть щоденне життя.

Христина Головчак-Дебарри, студіюючи в Нюйоркському міському університеті „Арт Едюкейшин", день-денно була віч-на-віч із оцим сучасним цієї метрополії світу, тож треба її подивляти, що це сучасне зовсім не стоїть на перешкоді повсякчасному зверненню мисткині до традиції. Для неї це не емоційний, а глибоко продуманий і логічно оправданий елемент. Вона свідома, що у понятті традиція — не тільки сама передача з покоління на покоління змісту культури: звичаїв, обичаїв, вірування, способу мислення і норм поведінки, але в цьому понятті є ще гієрархія вартости цілого образу культури нації.

Оглядаючи її картини, бачиш, що вони наскрізь сучасні в позитивному змислі. У них пробиває в першу чергу шляхетність, власне сперта на нашій традиції, де мистець був совістю і гідністю народу.

Не зважаючи на ускладнення сучасного світу, де людина не може в собі знайти ладу (а творчість мистця є звичайно такою, як мистець), мистецтво Христини Головчак не лиш упорядковане, але воно заслуговує на особливу увагу.

Улюбленим жанром Христини Головчак є графіка в її клясичній постаті, тобто чорно-біла. Вправді, їй не чужі такі техніки, як аквафотра, акватінта, меццотінта, каменорит, мідерит. Вона працює звичайно в лінориті і частинно в шовкодруку, та все таки мисткиня найбільш любить дереворит, у якому вона справжній майстер. Тематика її дереворитних картин доволі обширна, починаючи з квітів, завершуючи глибоко продуманими композиціями так, що її кожна картина творить логічну і консеквентну цілість. У картинах пульсує життя з його відмінностями настроїв. „Молільниця" висловлює контмплятивну задуму і душевні пережиття — носталгію, печаль, скорботу.

„Наречені" — гуцулочка оперла свою ніжну руку об сильне рам'я свого коханого леґіня, притулившись до його грудей з глибокою вірою у їхнє сповнене щастям майбутнє.

„Мати з дитям" — вона лагідна, як Мадонна, люб'язно тулить дитя до себе. В її обличчі легко можна відчитати безкрає щастя. Лінія рукава могла б закінчити добре скомпоновану картину, але продовження картини плахтою, довкруги якої тут і там розміщені квіти, символи радости, щастя — збільшують настрій. Тут ще вміло заакцентований український клімат.

У графіці Христини Головчак — як видно — виразно підкреслені ідея й експесія. Це помічаємо також у картинах „Чабан", „Привітання", „Віночок", „Прощання". У мисткині дуже важливим аспектом є теж світло. До окремого циклу зараховую „ Іриси", „Пшеницю", „Три соняшники".

Хто з нас, звачайних людей, звернув би увагу на якесь там будяччя? — „Будяки" ж Христини Головчак по-мистецьки цікаво схоплені та мають у собі багато декоративности.

Для повнішого розуміння творчого перебігу життя мисткині Христини Головчак варто згадати ще про одні мистецькі студії — навчання в „Нюаркській школі красних мистецтв і індустріяльних", та участь у збірних виставках „Ліґи мистців-студентів міста Ню Йорк". Все таки найбільш задоволення дали їй виставки ОМУА, в яких вона експонувала свої праці враз із своїми колеґами — українцями, щоб згодом заблистіти своїми індивідуальними експозиціями в містах: Ню Йорк, Філядельфія, Рочестер і інші, та на українських відпочинкових оселях у Кетскильських і Поконо горах.

Її дереворити, дякуючи Союзові Українок, широко розповсюджені по відділах СУА. Крім того вони є в галеріях у Лос Анджелесі (Дарія Чолій), у Торонто (Слобідська) й у Філядельфії (Ірина Ванчицька).

Христина Головчак із вродженими мистецькими здібностями, яка починала ще дитиною в мистця Мирослава Радиша, імпонує своїми графіками з уваги на гармонійне поєднування рідної традиції із сучасністю, що вважаю найбільш позитивною рисою мисткині. Її експозиції, навіяні поетичністю, захоплюють особливим чаром. У них багато оптимізму й радости. Очевидно Христина Головчак експонує також строго продумані картини з підкресленням драматичних моментів.

Ціле щастя, що її графіка — творчість амбітна, високоякісна й оригінальна — шляхом відбиток-копій доходить до більшої кількости людей.

І. Дмитрів-Зарудський